

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Henr. Harphii Theologi Ervditiss. Ordinis
Minorvm, Ac Rervm Divinarvm Contemplatoris eximij.
Theologiæ Mysticæ Libri Tres**

Henricus <Herpius>

Coloniæ, 1611

Candor & rubedo sponsi, secundùm diuinitatem quid? Amor Spiritus sancti
quid? Cap. XIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37362

- Galat. 5. *caro concupiscit aduersus spiritum, & vincit, nisi spiritus amore diuino succentus, efficaciter resistat: sciens, quia caro & sanguis regnum Dei non possidebunt.*
1. Cor. 6. *Tertio, affectum naturalem ipsius rationis, qui secundum Augustinum dicitur esse vir in anima. Huic enim plurimi sapientes in oculis suis perniciosè satis innituntur, & decipiuntur, cum ex quadam verecundia, vel inflata superbia consilijs aliorum acquiescere nolunt. Contra quos dicit Dominus: *Vae, qui sapientes estis in oculis vestris, & apud vosmetipsum prudentes. Sapientes sunt, ut faciant mala: bene autem facere nescierunt, nec informabiles, nec ducibiles, sed lepra propriae voluntatis, & proprii sensus lethaliter infecti.* Illi autè, qui natus fuerat ex Deo, in *terrium calum* eleuatus, concito dicebatur: *Vade ad Ananiam, & ibi dicitur tibi, quid te oporteat facere.**
- Isaia 5.
Ierem. 4.
2. Cor. 12.
Act. 9.

Candor & rubedo sponsi, secundum diuinitatem quid? Amor Spiritus sancti quid? Cap. XIII.

Cant. 5.

Marth. 3.
& 17.
Dilectus
candidus.
Sap. 7.
Heb. 1.

Filius Dei.

Sap. 7.

Dilectus meus candidus & rubicundus, electus ex millibus. Cæc. V. Sponsa, id est amans anima, suspirans in amorem sponsi caelestis, ac inquisita: *Qualis est dilectus tuus, scilicet, secundum diuinitatem ex dilecto Patre, o pulcherrima mulierum? quia pulchritudo tua pulcherrimum ostendit, à quo tu pulchra es. Qualis, inquam, est dilectus tuus secundum humanitatem, ex dilecto, id est ex adiuncta dilecti diuinitate? Cōfidenter responder: Dilectus meus in vtraque natura candidus & rubicundus, electus ex millibus.* Quia solus mediator exceptus ex omni numero, tam Angelorum, quam hominum, de quo Pater ait: *Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi bene complacui.* Nam dilectus meus primò dicitur candidus secundum diuinitatem, quia candor est lucis aeterna, & speculum sine macula Dei maiestatis, imago bonitatis eius. Hinc dicit Apostolus: *Qui cum sit splendor gloriae, id est, Patris, scilicet coaeternus Patri, ut splendor Soli.* Ponit enim simile quale potest. Nam cum in creaturis nihil sit aeternum, ponit simile in coetuis ad probanda aeterna. Filius enim procedit de Patre sicut splendor de sole, qui splendor est soli coetuis, & esset coaeternus, si sol esset aeternus. Est enim Filius fontalis radius, paternam gloriam in se manifestans. Vnde dicitur in libro Sapientiae, quod est vapor virtutis Dei, & emanatio quaedam claritatis omnipotentis Dei sincera, & in se permanens omnia in nouat, ac per nationes in animas sanctas se transfert, & amicos Dei Prophetasq; constituit. Est enim.

enim speciosior sole, & super omnem dispositionem stellarum inuenitur prior. Hic est ergo dilectus tuus, o amica amorosa. De quo Bernardus: Quid est Deus? *Ex quo omnia, per quem omnia, & in quo omnia* Quid est Deus? Quo nihil melius cogitari potest. Quid est Deus? Voluntas omnipotens, benevolentissima virtus, æternum lumen, incommutabilis ratio, summa beatitudo, inuisibilis & inaccessibilis in se, & in suis spectaculis solus mirabilis. Secundo, *dilectus meus est rubicundus* secundum diuinitatem, & hoc propter illam eminentissimam charitatem, qua nos participes facere voluit omnium bonorum suorum. Nam diuina pulchritudo & dulcedo in se, vel in sua similitudine, finis est elicities omne desiderium, quia Philosophus in contemplatione optimi diligibilis ponit vltimam felicitatem hominis. Et ideo infinita bonitate sua Deus rationalem creauit spiritum sua imagine insignitum, ac bonitatis suæ capacem, vt super omnia summam amet essentiam, sicut ipsa summum bonum est: immo, vt nihil amet præter illam, aut nisi propter illam. Si ergo (vt dicit Anselmus in Monologion) Deus ex nihilo dedit rationalem essentiam, vt amans esset, quid dabit amanti, si amare non cesset? Si tam grande est, quod amori famulatur; quantum grande est, quod amori recompensatur? Et si tale est amoris fulcimentum, quale est amoris emolumentum? Nam si rationalis creatura, quæ sibi inutilis est sine hoc amore, sic eminet in omnibus creaturis; utique nihil potest esse præmiū huius amoris, nisi quod supereminet in omnibus creaturis. Etenim id ipsum bonum, quod se sic amari exigit, non minus ab amante se desiderari cogit. Quid ergo summa bonitas retribuet amanti & se desideranti, nisi se ipsam? Nam quicquid aliud tribuit, non retribuit, quia nec compensatur amori, nec consolatur amanti, nec fatiat desiderantē. Hæc ille. Porro, quia, secundum Dionysium, de natura boni semper est effluere, & ideo à Patre æterno (qui fons est totius bonitatis) erit semper emanatio perfectissima, quæ est generatio. Erunt & emanatio iucundissima, quæ est per modum benignitatis & liberalitatis, quæ scilicet emanatio est amor, qui Spiritus sanctus est, à Patre Filioque procedens. Et sic confitemur in vnitæte diuinæ nature Trinitatem personarum, ita quod Trinitas personarum non excludit ab essentia vnitatem, simplicitatem, immensitatem, æternitatem, incommutabilitatem. Amor autem, qui à Patre Filioque procedit, Spiritus sanctus dicitur, quia amor est primum donum, quod à liberalitate procedit, cum sit donum intrinsecum in ipso dante, in quo scilicet omnia

Alias prior.
 1. Cor. 8.
 Rom. 11.
 Deus quid sit.

Ethica 2.

Diuinorum
 nominibus.
 cap. 4.

Trinitas.

Amor.

Spiritus
sanctus.

alia dona donatur. Pro quo notandum, quod Spiritus sanctus est amor: essentialiter, in quantum cum Patre & Filio vnus est Deus. In quantum enim tres personae sunt vnus in essentia, amore se diligunt essentiali, qui Spiritui sancto appropriatur. Est etiam amor personaliter, in quantum est nexus Patris & Filij. De quo dicit Anselmus: Ineffabilis quidem est complexus in illa Trinitate, non genitus, sed genitoris genitius; suauitas, ingeniti largitate perfundens omnes creaturas pro captu earum. Est etiam amor exemplariter, quia non solum est causa efficiens

Amor duplex.

amoris gratuiti, qui in nobis est, sed etiam exemplar atque finis. Vnde duplex distinguitur amor, scilicet increatus: & creatus, & vterque est nobis necessarius ad salutem. Increatus, quo diligamur: & creatus, quo diligimus. Primus autem Deus est, & secundus Dei donum est, & vterque simul infunditur animae. Nam corpus mysticum viuificari non potest,

Bonum hominis.

nisi sit vnus per amorem. Oportet enim quod prius vnatur vno amore increato, qui est Spiritus sanctus. Et rursus totum bonum hominis consistit in eo, quod eo fruatur quod fruendum est, & vtatur eo quod venditum est. Ad quod requiritur praesentia fruibilis, id est praesentia Spiritus sancti, & etiam dispositio debita fruentis, id est donum sancti Spiritus, scilicet amor creatus. De quo dicit Hugo de arca Noe, quod Deus creauit spiritum rationalem charitate, nulla necessitate: vt cum suae beatitudinis participem efficeret. Et vt aptus esset tanta beatitudine perfrui, fecit in eo dilectionem spiritualem; palatum quodammodo per hanc illum sensificans ad gustum internae dulcedinis, quatenus per ipsam dilectionem ei infatigabili desiderio inhareret. Per dilectionem ergo copulauit sibi Deus rationalem creaturam; vt illi semper inharendo, ipsum, quo beatificanda erat, bonum, & ex ipso quodammodo per affectum sugeret, & de ipso per desiderium biberet, & ipsum per gaudium possideret. Fuge ergo fidelis anima tumultum saecularium, quaerens in solitudine dilectum, vt fugas & bibas dulcoris illius inenarrabilem suauitatem: immergere, replere, & inebriare; quia nescit ille deficere, si non incipias fastidire. Adhære denique fortiter, & inhære suauiter, quia si gustus sempiternus fuerit, sempiterna quoque beatitudo erit. Ecce cur dictum reor: *Dilectus meus cadidus, & vnicundus, electus ex milibus.* Sed hic quaeri potest: Vtrum principalior actus charitatis sit diligere dilectum hunc amore amicitiae vel concupiscentiae, praesertim cum actus, quo Deus vt obiectum beatitudinis diligitur, est principalissimus, quia sub tali ratione est obiectum: charitatis.

Amor vnicundus.

tis Sed sic eum diligere, est velle ipsum ad fruendum habere, quod est ipsum amore concupiscentiæ diligere. Ad hoc dicendum secundum Richardum super librum Sententiarum tertium, quod Deum diligere ut obiectum beatitudinis, intelligi potest dupliciter. Vno modo, quod diligens ad hoc ipsum diligit, ut suam perfectionem per ipsum consequatur. Et sic Deum diligere non est actus principalissimus charitatis, nec est sub ista ratione charitatis obiectum principale. Alio modo, quod ideo diligitur, quia in ipso sunt omnes perfectiones simpliciter quod requiritur ad hoc, ut aliquid perfecte sit obiectum beatitudinis: & sic diligere Deum, est actus charitatis principalissimus, & est dilectio amicitiae: quia sic diligens principaliter habere vult Deum omnes perfectiones, quas habet, quam velit aliquid aliud. Nam qui ex charitate vult frui Deo, quod est ipsum amore concupiscentiæ diligere, hoc ideo principaliter vult, ut Deus honorificetur & glorificetur in se, quod est ipsum amore amicitiae diligere, quia sic amans, Deo principaliter vult gloriam & honorem. Per charitatem enim amor concupiscentiæ respectu nobilissimi amati (quod Deus est) ordinatur ad amorem amicitiae sicut ad finem, & ideo, simpliciter loquendo, amor amicitiae nobilior & principalior actus est charitatis.

Candor & rubedo in dilecto secundum humanitatem quid? Agni cornua septem, quae? Cap. XIII.

Dilectus meus candidus, secundum humanitatem, omni-
 moda puritate & innocentia: & rubicundus, quia passus
 & sanguine perfusus ex charitate. Dicit Anselmus libro
 de Meditatione redemptionis humanae cap. 5. Excute fa-
 tidium tuum, o homo, & fac vim cordi tuo, inten-
 de in hoc mentem tuam, ut gustes bonitatem Redemptoris tui. Ac-
 cendere in amorem Salvatoris tui. Mande fauum verborum, fuge
 plus quam mellitum saporem; gluti salubrem decorem. Mande co-
 gitando, fuge intelligendo; gluti amando & gaudento. Dicit enim
 Linconiensis in Sermone de pastoribus: Quod sicut cera mollis fortiter
 applicata sigillo recipit imitatoriam similitudinem omnium formarum &
 figurarum sigillo inscriptarum: sic anima per amoris copulam forti-
 ter ad Deum applicata, non a quali, sed cum summa imitatoria simili-
 tudine ipsius pulchritudinis recipit conformitatem. Et cum apud summam
 pulchritudinem nulla desit pulchritudo, etiam in anima per amoris
 copulam